

Suomen Kätilöliiton kannanotto perhevapaaudistukseen 21.2.2020

Ministeri Pekonen esitteli pääministeri Marinin hallituksen perhevapaaudistuksen 5.2.2020.

Hoitovastuun ja kustannusten jakautuminen ovat erinomaisia ja toivottavia asioita. Tasa-arvon ja naisten palkka- ja urakehityksen kannalta uudistus on askel parempaan, työnantajakulujen jakautuminen myös puolison työnantajalle tukee tätä kehitystä.

Imetyksen kannalta asia ei kuitenkaan ole yksiselitteinen, sillä imetyssuosituksen mukaan imetystä suositellaan jatkamaan vielä silloinkin, kun synnyttänyt vanhempi on jo palannut työelämään ja toinen vanhempi jäänyt kotiin. Kansallisen imetyksen edistämisen toimintaohjelmassa linjataan, että ILO:n äitiyssuojelusopimus tulee ratifioida. Valtion ravitsemusneuvottelukunta suositaa täysimetystä 4–6 kuukauden ikään saakka ja sen jälkeen osittaisen imetyksen jatkumista vähintään vuoden ikään asti. WHO suositaa kahden vuoden osittaista imetystä kuuden kuukauden täysimetyksen jälkeen.

Suosituksen mukainen imetys toteutuu vain harvoilla äideillä pitkistä äitiys- ja perhevapaista huolimatta. Töihin paluun on havaittu olevan yhteydessä imetyksen päättymiseen. Imetysasenteilla on suuri merkitys. Imetysasenteen on todettu ennustavan imetysaikomusta, imetyksen aloittamista ja sen kestoa sosiodemografisia tekijöitä paremmin. Tarvitaan koko yhteiskunnan imetysmyönteistä asennetta, ja aivan erityisesti imetyksen jatkumisen mahdollistamista työpaikoilla. Suomi ei esimerkiksi ole ratifioinut ILO:n äitiyssuojelusopimusta (ILO:n yleissopimus n:o 183), jossa käsitellään muun muassa imetystä työpaikoilla tai päivittäisen työajan lyhentämistä imetystä varten.

Suomessa on puhuttu perheystävällisistä työpaikoista jo jonkin aikaa. Perheystävällisyyden edistämistä ei voi enää lykätä, kun perhevapaaudistus velvoittaa työnantajia varmistamaan aitoa vastuunjako vanhempien kesken. Imeväisikäisen vauvan äidin palattua työhön tulee työpaikalla olla mahdollisuus ylläpitää imetyksen jatkumista, esimerkiksi järjestämällä maidon pumppaamiseen ja säilyttämiseen soveltuvia tiloja, nyt näin ei kuitenkaan aina ole.

Suomen Kätilöliitto pitää perhevapaaudistusta tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kannalta hyvänä kehityksenä, mutta kiinnittää vakavan huolensa imetyksen jatkumisen mahdollisuuteen. Työhön palaavalle naiselle tulee taata mahdollisuus imetyksen jatkamiseen riittävin tiloin ja järjestelyin kullakin työpaikalla, jossa on työssä alle vuosi sitten synnyttäneitä ja imettäviä äitejä.

Katriina Bildjuschkin,
puheenjohtaja Suomen Kätilöliitto – Finlands Barnmorskeförbund ry
Asemamiehenkatu 4 00520 Helsinki

Lähteet

Kansallinen imetyksen edistämisen toimintaohjelma vuosille 2018–2022 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-949-1>

ILO, Äitiyssuojelusopimus <https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2001/20010088>

Suomen Kätilöliitto ry on perustettu 1919. Se on Suomen vanhimpia alan ammatillis-aatteellisia järjestöjä ja sillä on pitkät perinteet kätilöitä yhdistävänä tahona. Kätilöliitto kokoaa yhteen kätilöitä ja kätilöiksi opiskelevia. Valtaosa Suomen kätilöistä kuuluu Kätilöliittoon. Jäseneksi voi liittyä kätilötutkinnon suorittanut tai sitä suorittava henkilö